

از : خسرو

هزدک صلحدوسمت

(هزدک مردمان را از مخالفت و کین و قتال باز میداشت)

کریستن سون

کریستن من میگوید : در شریعت مزد کیها نه تنها قتل ، بلکه اضرار بغير هم منوع بود . البته مقصود مزد کیها از اصرار بغير وقتل هر ضرر و هر جنگی نیست بلکه طبق مدارک تاریخی مزدک فقط با جنک های غیر عادلانه مخالفت میکرد و دشمنی ملل را مذموم میشد . مثال تاریخی ذیر نظر ما را تأیید میکند

فردوسي و طبری مینویسند که در زمان قباد قحط سالی بروز کرد مزدک پیش قباد رفت و در باره محتکرین با وی سخن گفت و مردم را بغارت انبارها تحریک کرد . روی این اصل ، یعنی سر چشم کرفتن نظریه مزدکیزم از مردم نفوذ مزدک بین مردم بقدرتی زیاد شد که حتی قباد شاه آن زمان نیز مجبور شد با شاره مزدک برای رفع قحطی اصلاحاتی بنفع ناتوانان و رعایا بگند و صلحی بهدت ۷ سال با قیصر روم منعقد سازد . نویسنده کان عرب میگویند «این پادشاه از ریختن خون بیم داشت»
ما میدانیم که قباد پیشتر انسانهای سلطنت خود را در جنک

عالی و با کمال مهارت تقاضی میکند . نوشته هایش بسیار غنی است . از دکود و جمود بیزار است . در نوشته های او ترک فراوان دیده میشود و با وجود این ترک هوس آسود ، هرگز درستی اصالت خود را از دست نمی دهد . سبک تکارش ژرژسان اسلوب سحر آمیزیست که هیچ چیز برای آن یگانه نیست . تمام مطالب را با دقق و لطافتی که خاص خود اوست بیان میکند و خواننده را از این سهل ممتنع نویسی متغیر می سازد .

ژرژسان در سال ۱۸۰۴ بدنس آمد و سال ۱۷۷۶ ، یعنی شش سال پس از شکست فرانسه از آلمان . درگذشت .

کندرانیده و بارها با دشور روم مصاف داده بود پس چگونه چنین بادشاهی میتوانست از جنک بیم داشته باشد یا از خون برسرد؟ این نبوده جز اینکه از ترس مردم و بخصوص از ترس نفوذ مزد کیزم که با هر گونه جنک غیر عادلانه‌ای مخالفت میکرده و دوستی ملل را طالب بوده است بخون دیزی دست نمیزد، و در اثر همین مخالفت‌های مزد کیها با جنک بود که حارث بن عمرو از قبیله کنده توانست منذر ثالت بادشاه حیره را منهزم کند و شکستی بزرگ نصیب ایران بسازد بدینظریق می‌بینیم نهضت صلح طلبی مردم آن عصر که در رأس آنان مزد کیها قرارداشتند عکس العمل جنگکهای بود که بادشاه آن زمان قباد میخواست به مردم تحریل کند. مزد کیها صلح‌دوستی را فقط منحصر با ایران نکرده بلکه صلح را برای جهان آن روز نیز طالب بودند و نیخواستند که قتل و عام مردم شهر آمیدا تکرار شود. مزد کیها میگفتند: حتی نسبت بدشمنان هم بایستی با مهر بانی و عطوفت رفتار کرد البته این‌جامقصود از دشمنان خصم‌های واقعی مردم نیستند چه مزد کیزم با آنها جنگی آشنا ناپذیر دارد بلکه مقصود اسرائی بودند که قباد در جنک با روم بهمراه می‌ورد.

سراج‌جام در اثر این طرز تفکر و بشردوستی مزد کیها بود که قباد مجبور شد تمام اسرائی داکه پس از قتل و عام مردم شهر «آمیدا» و جنک با روم با خود آورده بود با وطن خودشان عودت دهد. اما هما نظور دیگه از نظریه فلسفی مزد کیزم بیدار است، مزد کیها جنک بین تیرگی و روشنایی و نور و خلقت ۱۳ هزار سالام میدانستند و معتقد بودند:

رسال جامع علوم انسانی

هر چند نور بر تاریکی غلبه کرده است معهذا بفتح
قطعی نا یل نشده وقتی فاتح خواهد شد که قسمت
کوچک نور هم که با ظلمت در آمیخته است از آن جدا
 بشود و بکلی پاکیزه ۵۵۰.

این عقیده مزد کیها تقریباً شعار امروز ماست و با وضع امروز ما مطابقت میکند در شرایط فعلی جهانی نیز صلح بر جنک و نور بر ظلمت غلبه دارد ولی هنوز بفتح نهائی نرسیده است کرچه صلح و نور

مرد ها می جنبند

— اینا کی بودن ؟
کلفت خانه بلکنست افتاد .
نور علی دوان دوان در حالیکه
ارباب مثل سک هاری دهنش کف دستهارا با پیش بندش خشک میکرد
کرده بود ...
بیش آمد .

— این جو و نهای کی بودن ؟
— کدوما ؟
— اینا که الان از تو خونه
پس کدوم خری میدونه ، او مدن بیرون .
از کی بس پرسم که اینا تو خونه من چیکار میکردن
من از تو خونه کسی بیرون
— او ، تو خونه که نبودن ترفته ،
که ...
— باز خود تو زدی بخریت ؟

نور علی ، آهای ، این کره
سبایه اش را ب سوراخ گوش فرو
کلفت جوان که فرصت خوبی برده کفت :
برای گریز یافته بود با شتاب
کفت : پرسکاه علوم اسلام و مطالعات دشمن بود ؟ اینا که تو خونه
— بگم بیاد ... ؟ گم پنهان چو خوب بودن .
آشیز خونس ...
کلفت که هنوز در آنجا بود

بر قسمت بزرگی از سرزمینهای آزاد پرتو افکننده است ایکن در کره
و یتنام مالزی امریکا و انگلستان و ... نور با ظلمت دریکار
است . اما همچنانکه مزدک در پیروزی نور بر ظلمت شک
نداشت ما هم غلبه صلح را بر جنک تردید ناپذیر
می شماریم .